

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Семенова В.Г.

_____ (підпис)

“ ” _____ 2019 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Економіка та стратегія розвитку підприємства»

(назва магістерської програми)

на тему: **«Напрямки підвищення продуктивності праці на підприємстві»**

(назва теми)

Виконавець:

студент 2 курсу 4 групи ФЕУП

Маковейчук М.Ю.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/ _____

Науковий керівник:

К.Е.Н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Бабій О.М.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/ _____

ОДЕСА – 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти визначення продуктивності праці на підприємстві.....	6
1.1. Сутність продуктивності праці та її значення на промисловому підприємстві.....	6
1.2. Методика планування зростання продуктивності праці з урахуванням впливу окремих факторів	19
1.3. Чинники та методи вимірювання продуктивності праці на підприємстві	33
РОЗДІЛ 2. Аналіз продуктивності праці на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад».....	42
2.1. Аналіз господарської діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад».....	42
2.2. Аналіз продуктивності праці на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад».....	65
2.3. Аналіз резервів підвищення продуктивності праці на ТОВ «Телекарт-Прилад».....	73
РОЗДІЛ 3. Шляхи підвищення продуктивності праці на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад»	84
3.1. Напрямки підвищення продуктивності праці на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад».....	84

3.2. Оцінка впливу заходів по зростанню продуктивності праці на ТОВ «Телекарт-Прилад»	90
ВИСНОВКИ.....	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	98

Вступ

Необхідною умовою існування й розвитку суспільства є праця, як доцільна діяльність людей, що спрямована на задоволення їхніх життєвих потреб. В умовах ринкових відносин, правильна організація праці та заробітної плати повинна забезпечувати відтворення робочої сили, формування мотивів і стимулів до праці, підвищення його якості та продуктивності. Витрати на оплату праці становлять значну частину собівартості продукції, робіт, послуг промислових організацій. Тому норми праці і його оплати необхідно встановлювати, враховуючи не тільки необхідність відтворення робочої сили, але також конкурентоспроможність продукції, робіт, послуг на ринку товарів. Курс на ринкову економіку, а, отже, на прискорення інтенсифікації суспільного виробництва, підвищення його економічної ефективності і якості продукції вимагає повної мобілізації всіх наявних резервів. А це передбачає максимальний розвиток господарської ініціативи трудових колективів підприємств. У сучасних умовах господарювання мало відповісти на питання, як виконано завдання трудовим колективом. Необхідно, перш за все, з'ясувати, які зміни праці відбулися в процесі виробництва в порівнянні із завданням. Ці зміни можуть носити двоякий характер: позитивний і негативний. І в даному випадку завдання аналізу господарської діяльності полягає в тому, щоб

виявити всі зміни, визначити їх характер і в подальшому надавати допомогу, або протидіяти їхньому розвитку.

Правильна оцінка господарської діяльності вельми важлива, оскільки дозволяє встановити найбільш дієве, відповідне праці, матеріальне заохочення, виявити наявні резерви, які не були враховані плановим завданням, визначити ступінь виконання завдань і на цій основі визначити нові завдання, орієнтувати трудові колективи на прийняття більш напружених планів.

Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що на сучасному етапі економічного розвитку нашої країни продуктивність праці впливає на якість випускаємої продукції, величину її собівартості і конкурентоспроможність, і вимагає детального вивчення. Враховуючи вищесказане можна констатувати актуальність теми даної магістерської дипломної роботи

Метою дипломної роботи є вивчення теоретичних питань підвищення продуктивності праці на підприємстві та пошук резервів та шляхів подолання проблем по підвищенню продуктивності праці на підприємстві.

Виходячи з поставленої мети вирішувались наступні *завдання* :

- збір і аналіз теоретичної інформації відносно існуючих проблем підвищення продуктивності праці на підприємстві;
- аналіз стану продуктивності праці на підприємстві та виявлення основних чинників, що на неї впливають;
- розробка рекомендації щодо подолання проблем підвищення продуктивності праці на підприємстві.

Об'єктом дослідження виступають методичні та теоретичні аспекти підвищення продуктивності праці ТОВ «Телекарт-Прилад».

Інформаційною базою дослідження є законодавчі акти, нормативні документи, наукові праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, офіційні статистичні дані, а також матеріали статистичної та фінансової звітності ТОВ «Телекарт-прилад».

Предметом дослідження виступає сукупність методів, резервів, критеріїв і засобів досягнення підвищення продуктивності праці на підприємстві.

Методологія дослідження. В процесі дослідження використані теоретичні методи систематизації матеріалу та практичні методи аналізу, виміру, порівняння та спостереження.

Інформаційною базою дипломної роботи є дослідження роботи підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад» та оцінка стану продуктивності праці на ньому. При проведенні дослідження використовувались нормативно – правові акти, а також звітні матеріали підприємства ТОВ «ТелекартПрилад», а саме: форма 1П-НПП - звіт про виробництво та реалізацію промислової продукції; форма 11-ОЗ - звіт про наявність та рух основних засобів; форма 2 - звіт про фінансові результати; форма 1 – баланс підприємства; звіти по персоналу.

ВИСНОВКИ

Продуктивність праці — це показник її ефективності, результативності, що характеризується співвідношенням обсягу продукції, робіт чи послуг, з одного боку, та кількістю праці, витраченої на виробництво цього обсягу, — з іншого. Залежно від прямого чи оберненого співвідношення цих величин ми маємо два показники рівня продуктивності праці: виробіток і трудомісткість. Виробіток — це прямий показник рівня продуктивності праці, що визначається кількістю продукції (робіт, послуг), виробленою одним працівником за одиницю робочого часу. Виробіток може визначатися різними способами залежно від того, якими одиницями вимірюються обсяг продукції і затрати праці — натуральними, умовно-натуральними, вартісними, трудовими. Трудомісткість — це обернений показник рівня продуктивності праці, що характеризується кількістю робочого часу, витраченого на виробництво одиниці продукції (робіт, послуг). Для планування і аналізу праці на підприємстві розраховуються різні види трудомісткості: технологічна, виробнича, обслуговування, управління, повна.

Фактори зростання продуктивності праці — це вся сукупність рушійних сил і причин, що призводять до збільшення продуктивності праці. Вони класифікуються за рівнем керованості, за змістом, за сферою виникнення і дії. Резерви зростання продуктивності праці — це такі можливості її підвищення, які вже виявлені, але з різних причин поки що не використані. Основне значення для економіста і менеджера має класифікація внутрішньовиробничих резервів і факторів за змістом, оскільки вона безпосередньо допомагає виявити можливості підвищення продуктивності праці на конкретному підприємстві.

Для найповнішого використання резервів зростання продуктивності праці на підприємствах розробляються програми управління продуктивністю, в яких визначаються види резервів, конкретні терміни і заходи по їх виявленню і реалізації, плануються витрати на ці заходи і очікуваний економічний ефект

від їх впровадження, призначаються відповідальні виконавці, розробляються системи мотивації працівників до досягнення запланованого рівня продуктивності.

Після проведеного дослідження діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад» можна зробити висновки:

а) на підприємстві намітилась тенденція до росту об'ємів виробництва, що в свою чергу відобразилося на зростанні продуктивності праці;

б) зменшенні кількості працівників позитивно відобразилося на виробітці, що вказує на позитивні тенденції в діяльності підприємства;

в) але можна спостерігати зростання собівартості продукції, що було визвано збільшенням цін і тарифів на сировину, транспортні витрати, мінімальний рівень заробітної плати, що негативно відображається на діяльності підприємства;

г) разом з тим, за останній період відбувається збільшення середньорічної вартості основних фондів, таким чином зростання виробництва пов'язане з ефективністю використання існуючого обладнання;

д) разом з тим, за останній період відбувається гальмування ділової активності підприємства.

В третьому розділі дипломної роботи провели аналіз шляхів підвищення продуктивності:

а) визначили, що при проведенні керівництвом підприємства заходів, які направлені на підвищення професійного рівня робітників продуктивність праці збільшиться.

б) визначили, що модернізації виробничого обладнання відбудеться відновлення основних фондів, що підвищить продуктивність праці на підприємстві.

Продуктивність праці після впровадження двох заходів підвищиться на 260,51 тис.грн.

Таким чином, розробка дієвої політики щодо підвищення продуктивності праці повинна починатися з планомірного виявлення всіх наявних у підприємства можливостей і резервів. Для цього слід розробляти і здійснювати плани щодо підвищення продуктивності праці на кожному робочому місці, забезпечувати активну участь працівників у плануванні організаційно-технічних заходів і контролю за їх виконанням, що сприятиме виявленню внутрішньовиробничих резервів підвищення продуктивності праці. Але все ж найважливішим резервом підвищення продуктивності праці є її наукова організація.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб - підприємців» від 15 травня 2003 року N 755-IV
2. Балабанов И.Т. Финансовый анализ и планирование хозяйствующего субъекта. – 2-е изд., доп. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 208с.
3. Бойчик І. М. Економіка підприємства. Навчальний посібник.- К.: Атіка, 2002-480 с.
4. Бондар Н. М. Економіка підприємства: Навч. посіб. К.: Видавництво А.С.К.. 2004. 400 с: іл. - (Унів. б-ка).
5. Вихрущ В. П., Тирпак І, В. Економіка нових форм господарювання. - Тернопіль: Збруч, 1994. -120 с.
6. Горфинкель В. Я. и др. Экономика предприятия: Учебник для вузов. - М.-ЮНИТИ, 2000. - 742 с.
7. Грузинов В. П. Экономика предприятия и предпринимательство. М.:Финансы и статистика, 1994. -315 с.
8. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: Навч. посібник. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2002. – 190с.
9. Іващенко В.І., Болюх М.А. Економічний аналіз господарської діяльності. – К.: КНЕУ, 1999. – 204с.
- 10.Зверяков М. І. Промислова політика і механізм її реалізації / М. І. Зверяков // Економіка України. - 2016. - № 6. - С. 3-18.
- 11.Зверяков М. І. У пошуках виходу з кризи [Текст] / М. І. Зверяков // Економіка України. — 2013. — № 8(621). — С. 4–21.
- 12.Ильин А.И. Планирование на предприятии: Учебник/ А.И.Ильин. – Мн.: Новое знание, 2004.- 5-е из. Стереотип – 635с.
- 13.Калина А.В., Конева М.И., Яценко В.А. Современный экономический анализ и прогнозирование (микро- и макроуровни): Учеб.-метод.

- Пособие. – 3-е изд., перераб. и доп. – К.: МАУП, 2003. – 416с.
14. Калина А.В. та ін. Менеджмент продуктивності: Навчальний посібник / А.В. Калина, С.П. Калініна, Н.Д. Лук'янченко. – К.: МАУП, 2005. – 232с.
 15. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: теорія і практика: Підручник/ За ред. проф. А.Г.Загороднього. Вид. 2ге, перероб. і доп. – Львів:»Магнолія 2006», 2007. – 440с.
 16. Кремнев Г.Р. Управление производительностью и качеством: 17 модуль программа для менеджеров «Управление развитием организации». Модуль 5. – Москва: ИНФРА-М, 2000. – 256с.
 17. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства. – К.: КНЕУ, 1999.
 18. Мних Є.В., Буряк П.Ю. Економічний аналіз на промисловому підприємстві. – Львів: Світ, 1998. – 208с.
 19. Петрович Й.М., Кіт А.Ф., Семенів О.М. та ін. Економіка підприємства: Підручник/за загальною редакцією Й.М.Петровича. – Львів: «Новий Світ-2000», 2004. – 680с.
 20. Планування діяльності підприємства: Навч.-метод. Посібник для самост. вивч. Дисц./М.А. Бєлов, Н.М.Євдокимова, В.Є. Москалюк та інші.; За ред. В.Є. Москалюка. – К.: КНЕУ, 2002. – 252с.
 21. Покропивний С.Ф., Колот В. М. Підприємництво, стратегія, організація, ефективність: Навч. посібник. – К.:КНЕУ, 1997. – 244с.
 22. Пушкар М.С. Планування і організація підприємств, об'єднань і комплексів. Навч. посібник. – К.: НМК, 1992. – 414с.
 23. Осипов В.І. Економіка підприємства: Підручник. – Одеса.: «Маяк», 2005. – 720с.
 24. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: 4-е изд., перераб. и доп. – Минск: ООО «Новое знание», 2000. – 688с.

- 25.Сафонов Н.А. Экономика предприятия. Учебник для вузов. – М.:Юнисть, 1998. – 693с.
- 26.Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. Економіка підприємства: Навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 436с.
- 27.Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства. – 2-ге вид., стер. – К.: Алерта, 2003. – 485с.
- 28.Тарасюк Г. М., Шваб Л. І. Планування діяльності підприємства. Навч. посібник – К.: “Каравела”, 2003. – 432с.
- 29.Харів П.С. Економіка підприємства: Збірник задач і тестів: Навч. посіб.- К.:Знання-Прес, 2001. 301с.
- 30.Хопчан М.І., Харів П.С., Бойчик І.М., Латиш О.Я. Організація і планування виробництва: Теорія і практика. Навчальний посібник. – Тернопіль: Марком, “Нова генерація”, 1996. – 194с.
- 31.Шегеда А.В. Економіка підприємства: Навч. посіб.. – К.: знання-Прес, 2001. –335с.
- 32.Економіка підприємства: навч. посіб./ О.В. Ареф’єва, В.Г. Сахаєв, О.В. Ареф’єв та ін.-К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003.-237с.
- 33.Економічний аналіз: Навчальний посібник /М.А. Болюх,
В.З.Бурчевський, М.І.Горбаток та ін.; за ред. акад. НАНУ. Проф. М.Г. Чумеченка. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2003. – 556с.
- 34.Економічна енциклопедія: У 3 томах. Т. 1 / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія” 2000. – 840с.
- 35.Економіка виробничого підприємства: Нав.посіб./ Й.М. Петрович, І.О. Будіщева, І.Г. Устінова та ін.; за ред.. Й.М.Петрович 3-те вид. випр. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. - 405с.
- 36.Економіка підприємства: Підручник / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С.Ф. Покропивного. – К.: КНЕУ, 2003. – 608с.

37. Економіка підприємства: Навч. посіб. / А.В. Шегда, Т.М. Литвиненко, М.П. Нахаба та ін.; за ред. А.В. Шегди. – К.: Знання-Прес, 2001. – 335с.
36. Экономика предприятия: Учебник / Под общей редакцией проф., д.э.н. А.И. Руденко. - Минск, 1995.
37. Экономика предприятия: Учебник / Под редакцией проф. О.И. Волкова. - М.: ИНФРА-М, 1997.
38. Экономика предприятия: Учебник / Под редакцией проф. В.Я. Горфинкеля, проф. Е.М. Купрякова. - М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1996.
39. Экономика предприятия . Учебник /Под ред. А.Добрынина. – СПб.: Интерком, 1995. – 448с.
40. Економіка підприємства: Навч. посіб. / А. В. Шегда, Т. М. Литвиненко, М. П. Нахаба та ін.; За ред. А. В. Шегди. — К.: Знання-Прес, 2001. — 335 с.
41. О.Бугуцький, С.Михайлов// Ефективність використання праці – основа підвищення продуктивних сил суспільства// Україна: аспекти праці, №3, 2000р.
42. Н. Кирич //Ефективне використання трудових ресурсів як фактор стабілізації функціонування підприємств// Україна: аспекти праці №3, 2008р.
43. Ю. Спасенко // Ринок праці кваліфікованої робочої сили: стан та умови ефективного розвитку// Україна: аспекти праці, №4, 2008р.
44. В. Якобінчук // актуальні питання професійної підготовки кваліфікованих робітничих кадрів// Україна: аспекти праці, №8, 208р.